

Panelová diskusia o Samuelovi Zochovi

Bratislava, 24. október 2017

Nadežda JURČIŠINOVÁ

Samuel Zoch

Medzi zaujímavé a tradičné podujatia určene širšej verejnosti, organizátorom ktorých je Ústav politických vied (ÚPV) SAV v Bratislave, sú panelové diskusie v rámci cyklu *Osobnosti slovenskej politiky*. Spoluorganizátorkou panelovej diskusie venovanej politikovi, verejnému a cirkevnému činiteľovi Samuelovi Zochovi bola Univerzitná knižnica, v priestoroch ktorej sa dňa 24. októbra 2017 uskutočnila. Za účasti piatich panelistov – riaditeľa ÚPV SAV PhDr. Miroslava Pekníka, CSc., doc. PhDr. Nadeždy Jurčíšinovej, PhD., z Inštitútu histórie Filozofickej fakulty (FF) PU v Prešove, PhDr. Petra Zelenáka, CSc., z FF Univerzity Komenského v Bratislave a ďalších dvoch pracovníkov ÚPV SAV Mgr. Mileny Sokolovej, PhD., a PhDr. Ferdinanda Vrábla sa mohli prítomní bližšie oboznámiť so životom a pôsobením Samuela Zocha.

Politický a cirkevný dejateľ Samuel Zoch sa narodil v roku 1882 v Cerove (zomrel

v roku 1928 v Bratislave). Pochádzal z národne uvedomelej rodiny, ktorá vstúpila do slovenskej národnej a cirkevnej histórie koncom 18. storočia. Už jeho pradedo Pavol Zoch (Cochius), bol známy ako rodolub a národný pracovník, jeho syn Ctiboh Zoch, starý otec Samuela, bol popredným národným činiteľom a formovateľom štúrovského hnutia. Všetci štyria synovia Ctiboha Zocha – Cyril, Ivan Branislav, Peter Pavol a Stanislav Zoch sa taktiež angažovali v slovenskom národnom hnutí. Najmladší z nich, evanjelický učiteľ v Cerove Stanislav, otec Samuela Zocha, patril k agilným národným, ľudovýchovným a osvetovým pracovníkom koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Bol pre syna vzorom jednak v činnosti v prospech slovenského národa a zároveň aj v rozvíjaní česko-slovenskej vzájomnosti. V roku 1905 bol Samuel Zoch vysvätený za evanjelického kňaza a po predčasnej smrti strýka Pavla Petra Zocha v roku 1907 nastúpil Samuel na jeho miesto v modranskom evanjelickom a. v. zbore. Prevzal po ňom nielen faru, ale aj starostlivosť o modranský sirotinec, ktorý jeho strýko založil. Z iniciatívy Samuela Zocha a ním vynaloženého veľkého úsilia bola v roku 1913 postavená pre sirotinec nová, moderná budova. Modranská fara sa za jeho pôsobenia stala centrom nielen cirkevného, ale aj národného, spoločenského a politického diania. Samuel Zoch sa stal tiež členom modranského mestského zastupiteľstva, zúčastňoval sa verejného života a najmä slovenských akcií, podieľal

sa na práci Slovenskej národnej strany. Významne sa angažoval najmä v rokovaní zhromaždenia slovenských národovcov v Turčianskom Sv. Martine 30. októbra 1918. Bol spoluosnovateľom textu Martinskej deklarácie, propagátorom česko-slovenskej vzájomnosti a štátnosti. Po vzniku ČSR bol v rokoch 1918 – 1919 členom Revolučného národného zhromaždenia.

V rámci panelovej diskusie sa rozvinula zaujímavá debata k rôznym stránkam Zochovej činnosti, zvlášť o sirotinci v Modrej, hovorilo sa o aktivitách Samuela Zocha ako evanjelického kňaza v predvojnovom a najmä povojnovom období, o jeho pôsobení na poste prvého slovenského župana Bratislavskej župy a mesta Bratislavy, o jeho zvolení za biskupa Západného dištriktu Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku od roku 1922. Záujem prítomných vzbudili aj postoje Samuela Zocha k vývoju v medzivojnovom Československu a jeho vzťahy s poprednými slovenskými i československými politikmi.

Na záver zaujímavého podujatia sa riaditeľ ÚPV SAV PhDr. M. Pekník, CSc., ktorý celé podujatie moderoval, poďakoval prítomným za účasť a záujem o osobnosť Samuela Zocha.